Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA DŽERARDA HOGANA [*GERARD HOGAN*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2020. gada 1. oktobrī[1]

Lieta C-940/19

Les Chirurgiens-Dentistes de France,
Confédération des Syndicats médicaux français,
Fédération des Syndicats pharmaceutiques de France,
Syndicat des Biologistes,
Syndicat des Médecins libéraux,
Union dentaire,
Conseil national de l'Ordre des Chirurgiens-Dentistes,
Conseil national de l'Ordre des Masseurs-Kinésithérapeutes,
Conseil national de l'Ordre des Infirmiers
pret
Ministre des Solidarités et de la Santé,
Ministre de l'Enseignement supérieur, de la Recherche et de l'Innovation,
Premier ministre

(*Conseil d'État* (Valsts padome, Francija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

(Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Profesionālo kvalifikāciju atzīšana – Direktīva 2005/36/EK – 4.f panta 6. punkts – Valsts tiesiskais regulējums, ar kuru noteikta daļēja piekļuve konkrētām veselības jomas profesijām)

I. Ievads

1. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu skar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu[2], ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/55/ES (2013. gada 20. novembris), ar ko groza Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un Regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI regulu)[3], 4.f panta 6. punkta interpretāciju. Šī tiesību norma pirmo reizi pieļauj iespēju daļēji piekļūt profesionālajai darbībai kvalifikāciju savstarpējas atzīšanas sistēmas kontekstā.

2. Lai arī profesionālās kvalifikācijas savstarpēja atzīšana vispārēji tiek atzīta par vienu no iekšējā tirgus lielākajiem sasniegumiem, tomēr nebūtu godīgi noklusēt to, ka šīs sistēmas ieviešanā ir bijušas zināmas grūtības. Viena no problēmām ir saistīta ar to, ka katrā dalībvalstī var būt daudz un dažādas profesiju apakškategorijas un specialitātes. Daudzos gadījumos konkrētās profesijas praktizētājiem var nebūt nepieciešamās kvalifikācijas, lai citā dalībvalstī tiktu atzītas viņu tiesības pilnībā piekļūt šai profesionālajai darbībai.

1 Oriģinālvaloda – angļu.
2 OV 2005, L 255, 22. lpp.
3 OV 2013, L 354, 132. lpp.

3. Lai risinātu šo konkrēto problēmu, kā to redzēsim arī šajā konkrētajā lietā, Savienības likumdevējs ir ieviesis daļējas piekļuves institūtu, kas aptver šīs apakškategorijas un specialitātes. Šī lieta skar zobārstniecību, bet konkrēti – zobu higiēnistus. Kvalificēts zobu higiēnists var vēlēties praktizēt citā dalībvalstī, bet var izrādīties, ka tas nav iespējams, ja viņam vai viņai vienlaikus nav arī zobu ķirurga kvalifikācijas. Noteikums par daļēju piekļuvi jaunākajā direktīvā par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu iekļauts lai risinātu šo problēmu.

4. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniegts *Confédération nationale des Syndicats dentaires*, tagad – *Les Chirurgiens-Dentistes de France*, kā arī citu organizāciju, kuri pārstāv veselības aprūpes jomas speciālistus, ierosinātās tiesvedības kontekstā. Atbildētāji šajā lietā ir *Ministre des Solidarités et de la Santé* (Solidaritātes un veselības ministre), *Ministre de l'Enseignement supérieur, de la recherche et de l'innovation* (Augstākās izglītības, pētniecības un inovāciju ministre), kā arī *Premier Ministre* (Ministru prezidents). Prasītāji pēc būtības apgalvo, ka Francijas valdība, ar vairākiem normatīvajiem aktiem transponējot Direktīvas 2013/55 prasības Francijas tiesībās, ir rīkojusies prettiesiski attiecībā uz veidu, kādā šīs prasības ir pārņemtas.

II. Atbilstošās tiesību normas

A. Savienības tiesības

1. Direktīva 2013/55

5. Direktīvas 2013/55 7. apsvērumā noteikts:

"Direktīvu 2005/36/EK piemēro tikai tiem profesionāļiem, kas vēlas darboties tajā pašā profesijā citā dalībvalstī. Ir gadījumi, kad uzņēmējā dalībvalstī attiecīgās darbības ietilpst profesijā, kam ir plašāka darbību joma nekā izcelsmes dalībvalstī. Ja atšķirības starp darbību jomām ir tik lielas, ka būtu vajadzīga pilna izglītības un apmācības programma, lai profesionālis kompensētu trūkumus, un, ja profesionālis to pieprasa, uzņēmējai dalībvalstij šajos konkrētajos apstākļos būtu jāpiešķir daļēja piekļuve. Tomēr, ja pastāv sevišķi svarīgas vispārējas intereses, kas noteiktas Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 49. un 56. pantu un kas var turpināt attīstīties, dalībvalstij jābūt iespējai atteikt daļēju piekļuvi. Tas var īpaši attiekties uz profesijām, kas saistītas ar veselību, ja tās skar sabiedrības veselību vai pacientu drošību. Daļējas piekļuves piešķiršanai nevajadzētu skart sociālo partneru tiesības pašiem organizēties".

2. Direktīva 2005/36

6. Direktīvas 2005/36 1. pants "Mērķis" ir formulēts šādi:

"Šī direktīva paredz noteikumus, saskaņā ar kuriem dalībvalsts, kas darbības sākšanai vai veikšanai reglamentētā profesijā savā teritorijā izvirza nosacījumu, ka vajadzīgas specifiskas profesionālās kvalifikācijas, (turpmāk "uzņēmēja dalībvalsts") saistībā ar darbības sākšanu vai veikšanu šajā profesijā atzīst profesionālās kvalifikācijas, kuras iegūtas vienā vai vairākās citās dalībvalstīs (turpmāk "izcelsmes dalībvalsts") un kuras ļauj [šai] personai ar šādu kvalifikāciju veikt darbību tajā pašā profesijā šajā dalībvalstī.

Šajā direktīvā ir arī paredzēti noteikumi par daļēju piekļuvi reglamentētai profesijai un par citā dalībvalstī veiktas profesionālās prakses atzīšanu".

7. Direktīvas 2005/36 4. pantā "Atzīšanas ietekme" ir noteikts:

"1. Profesionālās kvalifikācijas atzīšana uzņēmējā dalībvalstī ļauj saņēmējiem minētajā dalībvalstī piekļūt tai pašai profesijai, kurā viņi ir kvalificēti izcelsmes dalībvalstī, un veikt to uzņēmējā dalībvalstī saskaņā ar tādiem pašiem nosacījumiem, kā uzņēmējas dalībvalsts pilsoņiem.

2. Šīs direktīvas nolūkā profesija, kurā pretendents vēlas veikt darbību uzņēmējā dalībvalstī, ir tā pati profesija, kurai viņš kvalificēts izcelsmes dalībvalstī, ja tajā ietvertās darbības ir līdzvērtīgas.

3. Atkāpjoties no 1. punkta, daļēju piekļuvi profesijai uzņēmējā dalībvalstī piešķir saskaņā ar 4.f pantā paredzētajiem nosacījumiem".

8. Direktīvas 2005/36 4.f pantā "Daļēja piekļuve", kas ieviests ar Direktīvu 2013/55, ir paredzēts:

"1. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, piešķir daļēju piekļuvi profesionālai darbībai tās teritorijā tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk norādītie nosacījumi:

a) profesionālis ir pilnībā kvalificēts izcelsmes dalībvalstī veikt profesionālo darbību, attiecībā uz kuru uzņēmējā dalībvalstī ir prasīta daļēja piekļuve;

b) atšķirības starp profesionālo darbību, ko likumīgi īsteno izcelsmes dalībvalstī, un attiecīgo reglamentēto profesiju uzņēmējā dalībvalstī ir tik lielas, ka kompensācijas pasākumu piemērošana nozīmētu to, ka pretendentam ir jāpabeidz pilna izglītības un apmācības programma uzņēmējā dalībvalstī, lai tajā pilnībā piekļūtu reglamentētajai profesijai;

c) profesionālo darbību var objektīvi nošķirt no citām darbībām, kas ietilpst reglamentētajā profesijā uzņēmējā dalībvalstī.

Šā punkta c) apakšpunkta piemērošanas nolūkā uzņēmējas dalībvalsts kompetentā iestāde ņem vērā to, vai izcelsmes dalībvalstī profesionālo darbību var veikt autonomi.

2. Daļēju piekļuvi var nepiešķirt, ja šādu noraidījumu pamato sevišķi svarīgas vispārējas intereses, un tas ir piemērots, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu, kā arī nepārsniedz to, kas nepieciešams, lai sasniegtu minēto mērķi.

3. Pieteikumus par uzņēmējdarbības veikšanu uzņēmējā dalībvalstī izskata saskaņā ar III sadaļas I un IV nodaļu.

4. Pieteikumus par īslaicīgu un gadījuma rakstura pakalpojumu sniegšanu uzņēmējā dalībvalstī saistībā ar profesionālajām darbībām, kas skar sabiedrības veselību vai drošību, izskata saskaņā ar II sadaļu.

5. Atkāpjoties no 7. panta 4. punkta sestās daļas un 52. panta 1. punkta, profesionālo darbību īsteno, izmantojot izcelsmes dalībvalsts noteikto profesionālo nosaukumu, tiklīdz ir piešķirta daļēja piekļuve. Uzņēmēja dalībvalsts var prasīt, lai minētais profesionālais nosaukums tiek izmantots uzņēmējas dalībvalsts valodās. Profesionāļi, kam piešķirta daļēja piekļuve, skaidri norāda pakalpojumu saņēmējiem savas profesionālās darbības tvērumu.

6. Šis pants neattiecas uz tiem profesionāļiem, kuru profesionālās kvalifikācijas ir automātiski atzītas saskaņā ar III sadaļas II, III un IIIa nodaļu".

9. Atbilstoši Direktīvas 2005/36 21. panta "Automātiskās atzīšanas princips" 1. punktam:

"Ikviena dalībvalsts atzīst ārsta kvalifikāciju apliecinošos dokumentus, kas ļauj sākt profesionālo darbību kā ārstam ar pamatapmācību un specializētam ārstam, kā arī vispārējās aprūpes māsas, zobārsta, specializēta zobārsta, veterinārārsta, farmaceita un arhitekta kvalifikāciju apliecinošos dokumentus, kuri attiecīgi uzskaitīti V pielikuma 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2. un 5.7.1. punktā, kuri atbilst, attiecīgi, 24., 25., 31., 34., 35., 38., 44. un 46. pantā minētajiem minimālajiem apmācības nosacījumiem, un – saistībā ar profesionālās darbības sākšanu un veikšanu – tā piešķir šādiem dokumentiem savā teritorijā tādu pašu spēku, kāds ir šīs dalībvalsts izsniegtiem kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem.

[..]"

B. Francijas tiesības

10. *Ordonnance du 19 janvier 2017 relative à la reconnaissance des qualifications professionnelles dans le domaine de la santé* (2017. gada 19. janvāra rīkojums Nr. 2017-50 par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu veselības aprūpes nozarē) pieņemts, lai transponētu Direktīvu 2013/55 Francijas tiesībās. Ar minēto rīkojumu *code de la santé publique* (Sabiedrības veselības kodekss) tika iekļauts L. 4002-3. līdz L. 4002-6. pants.

11. Sabiedrības veselības kodeksa L. 4002-3. pants paredz daļējas piekļuves iespēju profesijām veselības aprūpes jomā, kas ir noteiktas šā kodeksa IV daļā, tostarp attiecīgi profesijām, kurām tiek piemērota automātiska profesionālās kvalifikācijas atzīšana.

12. *Décret du 2 novembre 2017 relatif à la reconnaissance des qualifications professionnelles dans le domaine de la santé* (2017. gada 2. novembra Dekrēts Nr. 2017-1520 par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu veselības aprūpes jomā) pieņemts īpaši tam, lai piemērotu Sabiedrības veselības kodeksa L. 4002-3. pantu. Solidaritātes un veselības ministres 2017. gada 4. decembra un 8. decembra lēmumi tika pieņemti, lai ieviestu 2017. gada 2. novembra Dekrētu Nr. 2017-1520.

III. Pamatlietas fakti

13. *Les Chirurgiens-Dentistes de France* un citas iepriekš minētās organizācijas, iesniedzot atsevišķus pieteikumus, *Conseil d'État* (Valsts padome, Francija) ir cēlušas prasību par pilnvaru pārsniegšanu, ar kuru atkarībā no konkrētās lietas ir lūgts pilnībā vai daļēji atcelt 2017. gada 2. novembra Dekrētu Nr. 2017-1520 un/vai atcelt solidaritātes un veselības ministres 2017. gada 4. decembra lēmumu un/vai atcelt solidaritātes un veselības ministres 2017. gada 8. decembra lēmumu.

14. Lai pamatotu prasību, prasītāji tostarp ir izvirzījuši argumentu, ka ar iepriekš minētajām valsts tiesību normām daļējas piekļuves tvērumā ir prettiesiski iekļautas Direktīvas 2005/36 III sadaļas III nodaļā norādītās profesijas, kurām piemērojams profesionālās kvalifikācijas automātiskas atzīšanas mehānisms.

15. Tā kā šīs tiesību normas ir pamatotas uz rīkojumu, ar kuru Francijas tiesībās pārņemta Direktīva 2013/55, valsts tiesa lēma, ka šā strīda atrisināšanai izšķirošs ir jautājums par to, vai Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punkts, kas ieviests ar Direktīvu 2013/55, nepieļauj dalībvalstij paredzēt iespēju daļēji piekļūt kādai no profesijām.

IV. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu un tiesvedība Tiesā

16. Šajos apstākļos *Conseil d'État* (Valsts padome) ar 2019. gada 19. decembra lēmumu, kuru Tiesa saņēmusi 2019. gada 30. decembrī, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu jautājumu prejudiciāla nolēmuma sniegšanai:

"Vai [Direktīvas 2005/36] 4.f panta 6. punkts nepieļauj dalībvalstij noteikt iespēju daļēji piekļūt kādai no profesijām, kurām ir piemērojams šīs pašas direktīvas III sadaļas III nodaļas noteikumos paredzētais profesionālo kvalifikāciju automātiskas atzīšanas mehānisms?"

17. Rakstiskus apsvērumus lietā iesnieguši *Les Chirurgiens-Dentistes de France, Conseil national de l'Ordre des Chirurgiens-Dentistes, Conseil national de l'Ordre des Infirmiers*, Čehijas, Francijas un Austrijas valdības un Eiropas Komisija.

18. Tiesvedības rakstveida daļas beigās Tiesa uzskatīja, ka tai ir pietiekami daudz informācijas, lai izskatītu lietu, nenoturot tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai atbilstoši Tiesas Reglamenta 76. panta 2. punktam.

V. Vērtējums

19. Saskaņā ar Tiesas judikatūru, it sevišķi 2006. gada 19. janvāra spriedumu lietā *Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos* (C-330/03, EU:C:2006:45), bet veselības aprūpes nozarē – 2013. gada 27. jūnija spriedumu lietā *Nasiopoulos* (C-575/11, EU:C:2013:430), Savienības likumdevējs Direktīvā 2005/36 ir ieviesis "daļējas piekļuves" profesionālajai darbībai institūtu. Tādējādi saskaņā ar Direktīvas 2005/36 4.f panta 1. punktu uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi un ar nosacījumu, ka ir izpildīti šajā tiesību normā minētie nosacījumi, tagad ir jāpiešķir daļēja piekļuve profesionālai darbībai šīs dalībvalsts teritorijā.

20. Tomēr Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punktā ir noteikts, ka 4.f pants "neattiecas uz tiem profesionāļiem, kuru profesionālās kvalifikācijas ir automātiski atzītas saskaņā ar III sadaļas II, III un IIIa nodaļu".

21. *Conseil d'État* (Valsts padome) ar prejudiciālo jautājumu vēlas skaidri pārliecināties, ka Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punkts neļauj noteikt daļēju piekļuvi profesijai, kurai ir piemērojams šīs direktīvas III sadaļas III nodaļā noteiktais profesionālās kvalifikācijas automātiskās atzīšanas mehānisms.

22. Ņemot vērā aplūkojamo direktīvas noteikumu formulējumu, sistēmu un vispārējo struktūru, kā arī šo noteikumu mērķi, es uzskatu, ka Tiesai uz šo jautājumu ir jāatbild noliedzoši. Pie šādiem secinājumiem esmu nonācis turpmāk norādīto iemeslu dēļ.

23. Pirmkārt, par Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punkta formulējumu ir jānorāda, ka, pretēji citām šīs direktīvas tiesību normām, likumdevējs jēdziena "profesija" vietā ir lietojis jēdzienu "profesionālis" [4]. Manā ieskatā likumdevēja izvēle lietot tieši šo jēdzienu nav bijusi netīša. Komisijas priekšlikumā nebija paredzēts tagadējam Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punktam līdzvērtīgs noteikums, tomēr Eiropas Parlaments ierosināja veikt grozījumus, lai izslēgtu daļēju piekļuvi "konkrētām profesijām" to kopumā, nevis izvērtējot katru gadījumu atsevišķi [5]. Tomēr pēc likumdošanas procesā iesaistīto institūciju vienošanās nolemts lietot jēdzienu "profesionāļi".

24. Tā kā Direktīvā 2005/36 nav sniegta nekāda "profesionāļa" jēdziena definīcija, šī jēdziena nozīmes un tvēruma noteikšana saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ir jāveic atbilstoši tā ierastajai nozīmei ikdienas valodā, ievērojot kontekstu, kādā tas tiek izmantots, un ar tiesisko regulējumu, kura daļu tas veido, īstenojamos mērķus [6].

25. Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punktā lietotais formulējums ierobežo saskaņā ar šo tiesību normu noteikto atkāpi uz profesionāļiem – proti, personām, kas praktizē kādu no Direktīvas 2005/36 III sadaļas II, III un IIIa nodaļā norādītajām profesijām un kuriem tādējādi piemērojama viņu profesionālās kvalifikācijas automātiska atzīšana saskaņā ar šīs direktīvas nosacījumiem, un nevis uz profesiju tās kopumā.

26. Otrkārt, skatot Direktīvas 2005/36 4.f pantu sistēmiski, var iegūt pārliecību par šādas interpretācijas pareizību, jo šādai kontekstuālai analīzei vai sistemātiskai pieejai ir nepieciešams, ka daļas, kas ietilpst šajā pantā, veido kopumu, kura noteikumus nevar uztvert nošķirti [7].

27. Šajā kontekstā var viennozīmīgi apgalvot, ka ar Direktīvas 2005/36 4.f panta 1. punktu ir nostiprināts daļējas piekļuves profesionālai darbībai princips un ir paredzēti nosacījumi, ar kādiem šāda daļēja piekļuve ir atļauta, savukārt šī panta 2. punktā ir paredzēta iespēja atteikt daļēju piekļuvi vispārēju interešu labad. Minētā panta 3. un 4. punktā attiecīgi ir noteikta kārtība, kādā izskata pieteikumus, savukārt 5. punktā ir precizēts, kādu profesionālo nosaukumu izmanto profesionālajai darbībai un kāda informācija jāsniedz pakalpojumu saņēmējiem. Minētā panta 6. punktā, kas ir pēdējais šā panta punkts, ir precizēts, ka 4.f pants neattiecas uz tiem profesionāļiem, kuru profesionālās kvalifikācijas ir automātiski atzītas saskaņā ar III sadaļas II, III un IIIa nodaļu. No šīs struktūras tādējādi izriet, ka pēdējais punkts ir izņēmums no principa, kas nostiprināts 1. punktā un precizēts turpmākajos punktos. Ņemot vērā to, ka tas ir izņēmums no daļējas piekļuves principa, Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punkts ir jāinterpretē šauri.

28. Treškārt, ievērojot Direktīvas 2005/36 4.f panta un vispārēji pašas Direktīvas mērķi, secinājumi par interpretāciju ir tādi paši.

29. Saistībā ar Direktīvas 2005/36 mērķi Tiesa jau iepriekš ir nospriedusi, ka šīs direktīvas mērķis ir ļaut tādas profesionālās kvalifikācijas īpašniekam, kas viņam ļauj strādāt viņa izcelsmes dalībvalstī reglamentētā profesijā, strādāt uzņēmējā dalībvalstī tajā pašā profesijā, kādā viņš ir kvalificēts izcelsmes valstī [8].

4 Salīdzinājumam skat. Direktīvas 2005/36 6. panta a) apakšpunktu, 7. panta 4. punktu vai 10. pantu.

5 Salīdzinājumam skat. Komisijas Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un Regulu par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (COM(2011) 883 *final*) un Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas 2012. gada 16. jūlija ziņojuma projekta par Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un Regulu par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (2011/0435 (COD)), 34. grozījumu.

6 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2018. gada 12. jūnijs, *Louboutin* un *Christian Louboutin* (C-163/16, EU:C:2018:423, 20. punkts).

7 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 3. septembris, *Sodiaal International* (C-383/14, EU:C:2015:541, 25. punkts).

8 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 16. aprīlis, *Angerer* (C-477/13, EU:C:2015:239, 36. un 44. punkts).

30. Saistībā ar Direktīvas 2005/36 4.f panta mērķi ir jānorāda, ka, pirmkārt, direktīva, ar kuru ieviesta šī tiesību norma, proti – Direktīva 2013/55 – tika pieņemta, pamatojoties uz LESD 53. panta 1. punktu. Savukārt no LESD 53. panta 1. punkta formulējuma izriet, ka uz šīs tiesību normas pamata pieņemto direktīvu mērķis ir veicināt diplomu, apliecību un citu oficiālu kvalifikācijas apliecinājuma dokumentu savstarpēju atzīšanu, pieņemot noteikumus un kopējus kritērijus, kuru rezultātā iespēju robežās šie diplomi, apliecības un citi oficiālie kvalifikācijas apliecinājuma dokumenti tiek atzīti automātiski [9]. Otrkārt, Direktīvas 2013/55 preambulas 7. apsvērums apstiprina to, ka daļējas piekļuves atļaušana gadījumā, ja atšķirības starp darbību jomām profesionāļa izcelsmes dalībvalstī un uzņēmējā dalībvalstī ir tik lielas, ka būtu vajadzīga pilna izglītības un apmācības programma, lai profesionālis kompensētu trūkumus, acīmredzami ir daļa no atvieglotas savstarpējas atzīšanas mērķa.

31. Šajā kontekstā es uzskatu, ka to profesionālo kvalifikāciju saskaņošana, uz kurām attiecas profesiju automātiska atzīšana un kuru darbības loks ir skaidri noteikts direktīvā, piemēram, zobārstu gadījumā [10], nenozīmē to, ka kādā no dalībvalstīm netiek atzīta paralēla un autonoma tādas profesionālās darbības īstenošana, kas ietilpst "saskaņoto profesiju" jomā [11]. Tomēr iepriekš minētajiem mērķiem būtu pretrunā šiem profesionāļiem liegt praktizēt citā dalībvalstī tikai tā iemesla dēļ, ka šī profesionālā darbība ir ietverta citā profesijā ar lielāku darbības jomu.

32. Attiecīgi manā ieskatā pēc daļējas piekļuves ieviešanas ar Direktīvu 2005/36 nav piemērojama judikatūra, kas ir balstīta uz iepriekšējām direktīvām, kurās nebija paredzēta tādas profesionāļu kategorijas izveide, kas nebija pielīdzināma nevienai no tobrīd spēkā esošajās direktīvās noteiktajām kategorijām [12].

33. Pretēji dažādiem prasītāju argumentiem pamatlietā manā ieskatā daļējas piekļuves atļaušana profesionālajām darbībām, kuras ietilpst profesijās, kuru gadījumā profesionālās kvalifikācijas ir automātiski atzītas saskaņā ar Direktīvas 2005/36 III sadaļas II, III un IIIa nodaļu, nav pretrunā likumdevēja gribai panākt saskaņošanu. Saskaņošana negroza faktu, ka šajās profesijās var ietilpt vairākas darbības, kuras objektīvi var nošķirt no "saskaņotās profesijas" aptvertajām darbībām un kuras attiecīgi var īstenot autonomi.

34. Savukārt personai – "profesionālim" Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punkta izpratnē, kuram ir visas nepieciešamās kvalifikācijas, lai praktizētu kādu no profesijām, uz kurām attiecas profesionālo kvalifikāciju automātiska atzīšana, noteikti ir jāļauj praktizēt visas darbības, kuras aptver attiecīgā profesija. Šādi tiek saglabāta Direktīvas 2005/36 lietderīgā iedarbība – *effet utile* – un tieši tā es saprotu Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punktā noteikto daļējas piekļuves aizliegumu.

35. Lai arī Direktīvā 2005/36 profesijas, kurām nepieciešamās kvalifikācijas ir saskaņotas, tiek skatītas kopumā, tomēr tā nenoliedz faktisko situāciju, proti, ka daudzās dalībvalstīs vienā profesijā pastāv vairākas atsevišķas profesionālās darbības. Šīs profesionālās darbības, pašsaprotami, var būt saistītas ar attiecīgu izglītību un apmācībām. Tomēr Direktīva 2005/36 neliedz izveidot specializētas apmācības, kas pēc nosaukuma neatbilst šīs direktīvas V pielikumā minētajām apmācībām un kas ir pieejamas gan personām, kuras ir pabeigušas tikai ārstu pamatapmācību, gan personām, kurām ir pabeigtas un apstiprinātas vienīgi studijas, kas ir daļa no zobārsta pamatapmācības [13], pat tad, ja šādā gadījumā specializēto apmācību beidzējiem nevar izsniegt ārsta pamatapmācības apliecinājumu vai zobārsta pamatapmācības apliecinājumu [14].

9 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 19. janvāris, *Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos* (C-330/03, EU:C:2006:45, 23. punkts).

10 Saskaņā ar Direktīvas 2005/36 36. panta 1. punktu un šīs direktīvas nolūkā "zobārsta profesionālās darbības [ir darbības], kuras definētas 3. punktā un kuras veic atbilstoši V pielikuma 5.3.2. punktā uzskaitītajām profesionālajām kvalifikācijām".

11 Labs piemērs šajā ziņā ir Komisijas minētā zobu higiēnistu gadījums Beļģijā.

12 Skat. rīkojumu, 2003. gada 17. oktobris, *Vogel* (C-35/02, EU:C:2003:570, 28., 30. un 31. punkts).

13 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 19. septembris, *Conseil national de l'ordre des médecins* (C-492/12, EU:C:2013:576, 39. punkts).

14 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 19. septembris, *Conseil national de l'ordre des médecins* (C-492/12, EU:C:2013:576, 40. punkts).

36. Ņemot vērā šos apstākļus, es uzskatu, ka gluži tāpat kā citu profesiju, kas minētas Tiesas 2006. gada 19. janvāra spriedumā lietā *Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos* (C-330/03, EU:C:2006:45) un 2013. gada 27. jūnija spriedumā lietā *Nasiopoulos* (C-575/11, EU:C:2013:430), gadījumā – ja attiecīgo darbību ir objektīvi iespējams nodalīt no pārējām darbībām, kuras aptver direktīvas III sadaļas III nodaļā norādīta profesija, uz kuru attiecas automātiska profesionālās kvalifikācijas atzīšana, atturošais iespaids, kāds piemīt apstāklim, ka tiek izslēgta daļējas piekļuves iespēja, ir pārāk svarīgs, lai to būtu iespējams līdzsvarot ar bažām par iespējamu pakalpojumu saņēmēju tiesību pārkāpumu vai veselības aizsardzības apsvērumiem [15].

37. Šādā gadījumā šos leģitīmos mērķus var sasniegt, izmantojot mazāk ierobežojošus līdzekļus, proti, pienākumu izmantot oriģinālo profesionālo nosaukumu vai izglītības nosaukumu gan valodā, kurā tas ir ticis piešķirts, atbilstoši oriģinālajai formai, gan arī uzņēmējas dalībvalsts valsts valodā [16]. Šis drošības pasākums šobrīd ir skaidri noteikts Direktīvas 2005/36 4.f panta 5. punktā. Turklāt 4.f panta 5. punktā papildus norādīts, ka profesionāļiem, kam piešķirta daļēja piekļuve, ir skaidri jānorāda pakalpojumu saņēmējiem savas profesionālās darbības tvērums. Turklāt jāuzsver, ka daļēju piekļuvi var piešķirt tikai, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, un dalībvalsts jebkurā gadījumā var nepiešķirt daļēju piekļuvi saskaņā ar Direktīvas 2005/36 4.f panta 2. punktu, ja šādu noraidījumu pamato primāri vispārējo interešu apsvērumi, piemēram, sabiedrības veselības intereses.

38. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, manā ieskatā Direktīvas 2005/36 4.f panta 6. punkts neliedz dalībvalstij noteikt iespēju daļēji piekļūt kādai no profesijām, kurām ir piemērojams šīs direktīvas III sadaļas III nodaļas noteikumos paredzētais profesionālo kvalifikāciju automātiskās atzīšanas mehānisms.

VI. Secinājumi

39. Ņemot vērā minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz *Conseil d'État* (Valsts padome, Francija) uzdoto jautājumu atbildēt šādi:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris), kurā grozījumi ir izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2013/55/ES (2013. gada 20. novembris), par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu 4.f panta 6. punkts neliedz dalībvalstij noteikt iespēju daļēji piekļūt kādai no profesijām, kurām ir piemērojams šīs direktīvas III sadaļas III nodaļas noteikumos paredzētais profesionālo kvalifikāciju automātiskās atzīšanas mehānisms.

15 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 19. janvāris, *Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos* (C-330/03, EU:C:2006:45, 38. punkts), un spriedumu, 2013. gada 27. jūnijs, *Nasiopoulos* (C-575/11, EU:C:2013:430, 30. un 34. punkts).

16 Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2006. gada 19. janvāris, *Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos* (C-330/03, EU:C:2006:45, 38. punkts).